

DRAUGAS

PERIODICALS
May 11, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, GEGUŽĖS - MAY 11, 1999

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05/10/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr.91
Kaina 50 c.

Prezidentas Vilniaus merui pasiūlė tapti premjeru

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus pasiūlė Vilniaus merui Rolandui Paksui užimti ministro pirmininko postą.

„Atsakymo lauksiu iki antradienio popietės“, po susitikimo su R. Paksu pirmadienį žurnalistams sakė prezidentas.

R. Paksui sutikus, V. Adamkus teiktų jo kandidatūrą Seimui, kurio pritarimu valstybės vadovas skiria premjerą.

Pasak apklausų, 42-ųjų metų konservatorių valdybos narys yra populiariausias šios valdančiosios partijos politikas.

Gimęs Telšiuose, R. Paksas 1979 m. baigė Vilniaus inžinerinį statybos institutą, o 1983 m. — Leningrado civilinės aviacijos akademiją. Vėliau jis dirbo lakūnu instruktorium, buvo Vilniaus oro klubo viršininkas. Nuo 1992 m. iki tapdamas Vilniaus meru, R. Paksas buvo privačios statybos bendrovės „Restakas“ prezidentas ir vienas savininkų.

Konservatorių politinė taryba praėjusią savaitę suformavo, o frakcija Seime pritarė nuostatai, kad prezidentas neturėtų siūlyti ir skirti premjeru jų partijos nario. Tačiau tokios nuostatos oponentu laikomas Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pirmadienį jau pareiškė, kad įmanoma surasti kompromisą tarp prezidento ir valdančiosios partijos siūlymų.

Svarbiu akcentu V. Landsbergis laikė V. Adamkaus spaudimą išsakyti šimtaprocentinę paramą valdančiajai konservatorių ir krikščionių demokratų koalicijai.

**Laikinoji premjerė
palaikys Rolando Pakso
kandidatūrą**

Laikiniai premjero pareigas einanti Irena Degutienė teigiamai vertina prezidento sprendimą pasirinkti Vilniaus merą Rolandą Paksą į ministrų kabineta.

**Konservatoriai
pripažįsta prezidento
politinių žaidimų
talentą**

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Valdančioji Konservatorių partija pirmadienį nusprendė, kaip reaguoti į prezidento siūlymą premjero postą užimti konservatoriui Vilniaus merui Rolandui Paksui.

Konservatorių frakcijos Seime seniūnas Arvydas Vidziūnas sakė, kad „ši politinė aktualija“ bus įvertinta partijos posėdžiuose pirmadienį. „Manau, kad susitarsime. Reikės kalbėtis“, sakė A. Vidziūnas.

Prezidento siūlymą Konservatorių partijos valdybos nariui R. Paksui A. Vidziūnas pavadino „dideliu politiniu žaidimu“. „Ir reikia pripažinti, prezidentas yra ne pats prasciausias žaidėjas“, konstatavo vienas konservatorių vadovų.

A. Vidziūnas sakė tikėjusis, kad „prezidentas bus drąsesnis“. „Manėme, kad pareiškęs politinį nepasitikėjimą mūsų partijos valdybos pirmininkui Gediminui Vagnoriui, kita premjera jis suras ne iš konservatorių“, priminė partijos nuostata frakcijos seniūnas.

strus pirmininkus.

„Tai yra organizuotas žmogus, pakankamai santūrus ir išlaikytas. Šioje situacijoje tai turbūt būtų optimalus variantas“, sakė I. Degutienė. Jos nuomone, pirmadienį vakare vyksiančiuose Konservatorių partijos ir frakcijos vadovybės posėdžiuose „turėtų būti karštos diskusijos, galvojant apie šią situaciją“.

I. Degutienė sakė pagalvosianti, jei jai bus pasiūlyta toliau eiti socialinės apsaugos ir darbo ministrės pareigas. „Kogero, aš sutiksiu, nes ten esu daug padariusi ir daug nepadariusi“, pažymėjo I. Degutienė.

Pats R. Paksas vengė konkrečiai pasakyti, su kuo ketina konsultuotis dėl prezidento pasiūlymo tapti premjeru. „Su žmona, gal dar su dukra“, pušiau juokais sakė Vilniaus meras.

**Rolandą Paksą vilioja
galimybė tapti premjeru**

„Lietuvos ryto“ žiniomis, R. Paksą — populiariausią šiuo metu valdančiosios partijos atstovą — vyriausybės vadovu norėtų matyti prezidentas Valdas Adamkus.

Lietuvos sostinės meras šį savaitgalį laikraščiu teigė, kad toks pasiūlymas jam būtų „viliojantis, bet rizikingas“.

Dauguma konservatorių norėtų premjeru matyti nebe konservatorių. Tačiau kitaminių sparnas, kaip manoma, besiburiantis aplink partijos pirmininką Vytautą Landsbergį, siūlo ir toliau pasiimti atsakomybę už vyriausybės formavimą ir veiklą.

„Kosmetinė“ vyriausybės pertvarka neduos naudos Lietuvai

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Atsistatydinusio premjero Gedimino Vagnoriaus pakeitimas kitu konservatoriumi nepakeis sudėtingos socialinės ir finansų padėties Lietuvoje, o tik priartins pirmalaikius rinkimus, teigia opozicinės LDDP nariai.

LDDP vadovas Česlovas Jušėnas pirmadienį spaudos konferencijoje teigė, kad LDDP „jeigu būtų rinkėjų paveldimas, nevengtų atsakomybės“, imtis valstybės valdymo.

Pasak Č. Jušėno, LDDP turi sausi suvažiavime patvirtintą partijos programą bei kol kas neskelbiamą alternatyvią vyriausybės programą. „Nevengtume atsakomybės ir šiandien, bet kas mus paims ir komanda?“, retoriškai klausė LDDP vad. Jo teigimu, LDDP programos dešinioji dauguma netvirtintų, ir „atsakomybės įgyvendinimas esant tokiai daugumai praktiškai neįmanomas“.

LDDP frakcijos seniūno pavaduotojas Juozas Bernatonis teigė, pat spaudos konferencijoje teigė, kad dabartinė Seimo dauguma neleis dirbti ir vadinamajai specialistų vyriausybei, kurios formavimą remia dauguma žmonių, apklaustų per sociologinį tyrimą.

J. Bernatonis teigė, kad G. Vagnoriaus pakeitimas kitu konservatoriumi neišspręstų vyriausybės krizės. Pasak jo, jeigu prezidento Valdė Adamkus formuojama vyriausybė

Gegužės 10 dieną vienos dienos darbo vizitui į Lietuvą atvyko Švedijos ministras pirmininkas Goran Persson. Be susitikimų su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi, laikinąja ministre pirmininke Irena Degutiene, G. Persson dalyvavo Švedijos ambasados Vilniuje atidarymo iškilnėse. Ambasada įsikūrė buvusioje Sapiegų namuose, kuriuos Švedija įsigijo 1996 metais. 1,600 kvadratinį metrų pastato remontas truko beveik metus ir kainavo per 5 milijonus litų.

Nuotr.: (Iš dešinės) Švedijos premjeras Goran Persson, Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, Švedijos ambasadorius Lietuvoje Lars Vargo. Kairėje stovi laikinai premjeres pareigas einanti Irena Degutienė, už jos — Vilniaus miesto meras Rolandas Paksas.

Liberalams sostinės meras būtų tinkamas premjeras

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Liberalų sąjungos pirmininkas Eugenijus Gentvilas ragina prezidentą kandidatą į premjerus Seimui pasiūlyti skirti Konservatorių partijos atstovą.

Spaudos konferencijoje pirmadienį jie teigė, kad konservatoriai privalo imtis atsakomybės už naujosios vyriausybės formavimą ir turi skirti savo kandidatą į ministrų kabineto vadovo postą arba paremti prezidento teikiama kandidatą iš Konservatorių

partijos gretų.

Pasak E. Gentvilą, jeigu prezidentas teiks Vilniaus mero konservatoriaus Rolando Pakso kandidatūrą, „tai bus premjeras, kuris supras savivaldos reikalus“.

Liberalų sąjungos vadovas priminė, kad prezidentas savo metiniame pranešime didžiąją dalį kritinių pastabų skyrė būtent savivaldos ir viešojo administravimo sritims.

Liberalai remia R. Pakso kandidatūrą, nes laiką jį „moderniuose konservatoriumi“. Tačiau E. Gentvilas pripažino, kad R. Paksui nebūtų lengva,

nes jis negalės tikėtis šimtaprocentinės konservatorių paramos.

Liberalų vadovas neatmetė galimybės, kad opozicinės partijos nuosirdžiau palaikys R. Paksą, negu dalis Konservatorių partijos narių.

E. Gentvilas spėja, kad konservatoriai nebenori būti vykdomojo valdžioje dėl, jo vertinimu, katastrofiškos ekonominės Lietuvos padėties.

Jis priminė prieš kelias dienas finansų ministro Algirdo Šemetos išsakytą teiginį, kad šiemet nebus surinktas planuotas valstybės biudžetas, nors atsiatstydindamas premjeras Gediminas Vagnorius tvirtino, kad „pinigų užteks“.

Socialdemokratai gali dalyvauti naujosios vyriausybės veikloje

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Jei Lietuvos prezidentui nepavyks susitarti su Seimo valdančiąja dauguma dėl naujos vyriausybės formavimo, socialdemokratai pasirengę dalyvauti naujojo ministro kabineto veikloje.

Spaudos konferencijoje pirmadienį socialdemokratų vadovas Aloyzas Sakalas teigė esąs ištikimes, kad naują vyriausybę turi formuoti valdančioji konservatorių ir krikščionių demokratų koalicija.

„Tačiau jei valdančioji koalicija bijo atsakomybės ir jos kategoriškai atsisakys, tai socialdemokratai pasiryžę padėti prezidentui. Jeigu prezidentas neris bendros kalbos su konservatoriais ir krikščionimis demokratais, mes nepaliksime prezidento vieno, kaip tai padarė Centro sąjunga“, sakė jis.

A. Sakalo teigimu, partijos vadovybė „labai kruopščiai apsvaistytų kiekvieną prezidento siūlymą“.

Pasak jo, opozicijoje esantys socialdemokratai supranta, kad „eiti į vyriausybę po Vagnoriaus yra labai daug problemų“, tačiau negalima numoti ranka į Lietuvos žmones.

A. Sakalas pabrėžė, kad pagrindinė socialdemokratų dalyvavimo vyriausybėje sąlyga — konservatorių patvirtintos vyriausybės programos pakeitimas.

Nemune išnaikintos kraujasiurbių muselių lervos

Vilnius, gegužės 10 d. (BNS) — Džukija šią vasarą gali tikėtis lengviau atsikvėpti nuo kraujasiurbių muselių, nes panaudota biologinė priemonė išnaikino 90 proc. šių mašalų.

Uždegant už akių mašalų išplitimui, praėjusią savaitę aplinkosaugos specialistai pradėjo naikinti pastarųjų metų džukijos siaubų virtusių mašalų lervas. Maždaug 200 kilometrų ilgio Nemuno ruožo tarp Gardino ir Prienų šiemet turi išsiriti gegužės pabaigoje, o birželio pradžioje jos jau kiltų iš vandens ieškoti žmonių ir gyvulių kraujo.

sybė šiam preparatui įsigyti buvo skyrusi 300,000 litų.

Pasak Aplinkos ministerijos pranešimo, pirmieji tyrimai parodė, jog visose preparato naudojimo vietose žuvo daugiau kaip 90 procentų mašalų lervų. Dabar Nemuno atkarpėje nuo valstybinės sienos iki Prienų nuolat stebima, kiek žūsta mašalų lervų, ar efektyviai panaudotos priemonės. Kraujasiurbių mašalų „Byssodon Maculatus“ lervos šiemet turi išsiriti gegužės pabaigoje, o birželio pradžioje jos jau kiltų iš vandens ieškoti žmonių ir gyvulių kraujo.

Jugoslavija išveda savo kariuomenę iš Kosovo

Belgradas, gegužės 10 d. (Reuters-BNS) — Jugoslavijos kariuomenės Vyriausioji vadovybė pirmadienį pranešė įsakiusi kai kuriems daliniams ir policijai pradėti atsitraukimą iš Kosovo, pranešė Serbijos valstybinė naujienų agentūra „Tanjug“.

„Atsižvelgus į faktą, kad veiksmai Kosovo ir Metohijoje prieš vadinamąją KIA (Kosovo išsivadavimo armiją) baigėsi, Vyriausioji vadovybė įsakė daliai savo armijos ir policijos daliniams pradėti atsitraukimą iš Kosovo ir Metohijos“, citavo kariuomenės pareiškimą „Tanjug“. Anot agentūros, įsakymas įsigaliojo sekmadienį, nuo 10 valandos vakaro.

Pareiškime sakoma, kad, susitarus su Jungtinėmis Tautomis (JT) dėl JT misijos siuntimo į Kosovą, pajėgų provincijoje gali likti tiek, kiek jų buvo iki NATO aviacijos antskrydžių pradžios kovo 24 dieną. „Taikos sąlygų lygio“ saugumo pajėgos sugebėtų atremti bet kokius etninių albanų „teroristų gaujų“ išpuolius iš Albanijos ir Makedonijos, sakoma pareiškime.

Kariuomenės vadovybės pareiškime plačiau nekalbama apie JT užduotį, taip pat nepaaiškinama, kas yra „taikos sąlygų lygis“. Anksčiau buvo nurodoma, kad karių skaičius provincijoje būtų toks, kaip buvo susitarta pernai spalį vykusiose derybose su JAV pasiuntiniu Richard Holbrooke.

**NATO lauks patikimų
žinių apie kariuomenės
pasitraukimą**

Briuselis. NATO pirmadienį pareiškė, kad bet koks dalinis Jugoslavijos armijos atsitraukimas iš Kosovo turi būti patvirtintas faktais ir kad sąjunga nekeičia savo penkių pagrindinių karinės

kampanijos sustabdymo sąlygų.

„Jei prezidentas (Slobodan) Milošević iš tikrųjų savo kariams įsakė trauktis, tai tik įrodo, kad NATO aviacijos antskrydžiai yra skausmingi ir Belgradas jaučia padarinius“, žurnalistams sakė NATO atstovas spaudai Jamie Shea. „Tačiau turime pažymėti, kad NATO penkios sąlygos dėl operacijų nutraukimo yra labai aiškios. Operacija „Jungtinės pajėgos“ tęsis, kol šios sąlygos bus visiškai įvykdytos“, sakė jis.

**Kariuomenės išvedimas
netenkina NATO
reikalavimų**

Londonas. Jugoslavijos įsakymas išvesti kariuomenę iš Kosovo netenkina NATO reikalavimų, pirmadienį pareiškė Didžioji Britanija.

NATO reikalauja visiškai išvesti ir jugoslavų kariuomenę, ir specialiąją policiją iš Kosovo.

„Dar daug reikia padaryti, kol bus įvykdyti NATO reikalavimai“, komentuoamas pranešimą apie dalinį Jugoslavijos kariuomenės išvedimą iš Kosovo, sakė Britanijos užsienio reikalų ministerijos atstovas spaudai. Anot jo, Britanija suprato, kad Jugoslavija siūlo išvesti iš Kosovo dalį kariuomenės ir palikti provincijoje tiek karių, kiek jų buvo iki NATO aviacijos kampanijos pradžios kovo 24 dieną.

Tuo tarpu NATO sutiktų, kad Kosovo liktų tik nedidelis jugoslavų pasieniečių skaičius, kaip buvo tariamasi per Rambuje derybas Prancūzijoje.

Didžioji Britanija yra viena aktyviausių NATO kampanijos Jugoslavijoje šalininkų ir dalyvių.

Iregistruota euroskeptikus vienijanti partija

Vilnius, gegužės 10 d. (Elta) — Teisingumo ministerija įregistravo Lietuvos nacionaldemokratų partiją (LNDP), vienijančią prieš Lietuvos narystę Europos Sąjungoje nusistatčiusius žmones arba vadinamuosius euroskeptikus. Nuo šiol oficialiame Lietuvos partijų sąrašė yra 35 politinės organizacijos.

Seimo nario Rimanto Smetonos suburta LNDP buvo įsteigta šių metų sausio 30 d. Vilniuje įvykusiame suvažiavime, kuriame dalyvavo apie 100 naujosios politinės organizacijos steigėjų. Prieš tai LNDP iniciatyvinę grupę parėmė 577 Lietuvos piliečiai. Įstatymai nurodo, kad naujai politinei partijai įsteigti reikia mažiausiai 400 rėmėjų.

R. Smetona sakė, kad kol kas negalys tiksliai atsekti, kiek narių yra partijoje. „Kol Teisingumo ministerijoje buvo tvarkomi dokumentai, mes neskaičiavome gautų pareiškimų. Tačiau galima sakyti, kad kol kas Lietuvoje yra apie 600 nacionaldemokratų“, sakė LNDP vadovas.

Šiuo metu LNDP skiriasi veikia Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Marijampolėje, Alytuje, kai kuriuose kituose mažesniuose miestuose.

KALENDORIUS

Gegužės 11 d.: Mamertas, Migle, Pilypas, Roma, Skirgaudas. 1993 m. Lietuva tapo tikrąja Europos Tarybos nare.

Gegužės 12 d.: Šv. Nerejas ir Achilas, šv. Pankartas, Nerijus, Neris, Flavija, Vaidutis, Vidutis, Vilgaile. 1938 m. paskelbta Lietuvos Konstitucija.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

KŪNO SVORIS IR SVEIKATA

DANIELIUS DEGĖSYS, M.D.

Amerikos gyventojai visada mėgo gerai ir gausiai valgyti. Pirmieji Naujo Pasaulio ateiviai lengvai prisimedžiodavo laukinių gyvulių ir paukščių bei prisigaudydavo žuvų. Indėnai juos išmokė auginti bulves, kukurūzus, pupeles ir arbūzus. Jie valgė daug, bet nebuvo nutukę, nes, fiziškai lauke dirbdami, maisto kalorijas sunaudodavo kaip energiją.

Mazdaug apie 19-to šimtmečio vidurį Amerikoje pradėjo plisti vegetarizmo idėja. Septintos Dienos adventistai draudė valgyti mėsą, gerti kavą ir vartoti prieskonius kaip per daug stimuliuojančius virškinamąjį traktą ir sukeliančius lytinius sutrikimus. Jie įsteigė dietos institutą, kuriam vadovavo John Harvey Kellogg. Harvey Kellogg buvo isitikinęs, kad bloga mityba sukelia ligas, todėl jis bandė išvystyti vegetarinę sėlenų turintį maistą ir sukūrė grūdų dribsnius „cereal flakes“. Ne visi buvo linkę būti Kellogg programos pasekėjais. Pabigoje devyniolikto šimtmečio, pramonininkų nuomonė buvo tokia, kad, juo didesnis pilvas, tuo didesnė tam žmogui pagarba. Todėl jie valgė daug. William Haward Taft, 27-tas Amerikos prezidentas, svėrė 361 svarą.

Pradžioje 20-to šimtmečio mokslininkai pradėjo suprasti, kad per didelis riebalų kiekis kune sukelia ligas. 1913 metais mokslininkai, darydami bandymus su triušiais, pastebėjo, kad, seriant triušius riebiu maistu, pvz., kiaušiniams ir grietinele, jų kraujo indose susidarydavo riebalinių medžiagų telkiniai ir, susikaupę ant kraujagirdžių sienelių, užkimšdavo indus. Tą medžiagą jie pavadino cholesteroliu, tai gi nustatė, kad riebus maistas didina cholesterolio kiekį ir sukelia kraujagirdžių ligas.

Nutukimo problema aktuali ir šiandien. Nuo 1978 iki 1995 metų Amerikoje nutukusių vyrų skaičius padidėjo 72%, o moterų 58%. Moterys, turinčios daugiau negu 75 metus amžiaus, toleruoja padidintą svorį geriau, negu vyrai. Riebalai pas moteris daugiausia kaupiasi ant šlaunų ir klubų, tuo tarpu pas vyrus kaupiasi ant pilvo. Ant pilvo susidėję, riebalai infiltruoja ne tik pilvo raumenis, bet ir pilvo ir krūtinės ertmėje esančius organus, širdį ir kepenis, todėl kenkia kepenims ir širdžiai. Moterims susikaupę riebalai ant klubų ir šlaunų mažai kenkia tiems organams, todėl moterys, nepažeisdamos sveikatos, gali nešioti apie 15 svarų ant šlaunų ir klubų. Dėl to moterys atrodo kaip „kriaušės“, o vyrai – kaip „obuoliai“.

Riebalai yra energija, sukrauta kūno riebalinėse ląstelėse. Jeigu energijos nenaudoji, riebalų kiekis didėja. Savaimė aišku, kad, mažinant maisto kalorijų kiekį, mažėja riebalai ir svoris, bet staigus ir didelis maisto kiekio sumažinimas nesiderina su sveikata. Maistas, turintis mažiau negu 1.000 kalorijų, nėra geras. Mazas kalorijų kiekis sukelia per didelę alkį, todėl būna sunku laikytis dietos. Be to, tokiu atveju kūnas negauna reikalingų maisto medžiagų. Staigus didelis maisto kiekio sumažinimas gali išsukti metabolizmo sutrikimus. Tuo būdu sumažintas kūno svoris ilgai neišsilaiko. Tuo atveju organizmas nustoja daug vandens, bet vanduo vėl greitai susirenka, pradėjus normaliai valgyti.

Šiuo metu sveikam kūno svoriui nustatyti vartojamos naujos kūno svorio normos. Valstybinis Sveikatos institutas pernai, 1998 metais, pasakė, kad pagal naujas kūno svorio normas, 55% suaugusių Amerikos gyventojų sveria per daug. 1960 metais sverusių per daug buvo 43%. Per daug sveriantieji yra tie, kurie sveria 20% daugiau negu jų idealus svoris. Idealiu kūno svoriui nustatyti yra naudojamas kūno masės indeksas, tai kūno svorio ir aukščio santykis, išreikštas skaičiais. Kūno masės indekso apskaičiavimas yra gana komplikotas ir be kalkuliatoriaus nėra lengva jį apskaičiuoti, būtent, kūno svorį išreikštą svarais, reikia daugini iš 705 ir gautą sumą padalinti iš aukščio coliais ir tą gautą sumą vėl padalinti iš aukščio coliais. Gautas skaičius pirmieji du skaitmenys yra masės indeksas. Greitesniam apskaičiavimui yra sudarytos lentelės, kurios rodo, kokios turėtų būti sveiko žmogaus svorio normos ribos ir kokio svorio reikia vengti, kad nesusiūgtum. Yra apskaičiuota, kad sveiko žmogaus kūno masės indeksas, išreikštas skaičiais, yra tarp 20 ir 25.

Naudodami kūno masės indekso lentelę mes randame, kad 64 colius (5'4") aukščio sveikai moteriai jos svoris gali svyruoti tarp 116 ir 154 svarų; o 72 colių (6') sveikas vyras neturėtų svėrėti daugiau kaip 184 ir mažiau kaip 147 svarus.

Sveikatos stovis pablogėja, jeigu kūno masės indeksas peržengia 27 ribą. Tai reiškia, kad, kūno masės indeksas 27 turintis šešių pėdų vyras neturėtų svėrėti daugiau kaip 199 svarus, o moteris 5'4" neturėtų svėrėti daugiau kaip 157 svarus. Turintieji didesnį kūno masės indeksą negu 27, daugiau serga širdies ligomis, padidintu kraujagirdžių spaudimu, insultu ir diabetu. O tie, kurių kūno masės indeksas yra didesnis negu 30, yra laikomi nutukę ir jiems gresia rimti sveikatos sutrikimai. Jiems ankstyvos mirties rizika yra lygiai tokia pat, kaip rėkantiems. Šios svorio normos sudarytos, remiantis statistiniais duomenimis, kurie rodo, kokio svorio atveju padidėja kraujagirdžių spaudimas, daugėja širdies ligų, dažniau sergama insultu ir diabetu. Dabar kūno masės indeksas, bet ne svoris, yra vartojamas vaistų kiekiui prirašyti.

Daugelis Amerikos gyventojų nutukimą sieja su kosmetine išvaizda, o ne sveikata. Bet nutukimas yra didelė grėsmė sveikatai. Padidėjęs kūno svoris 25% virš normalaus, padidina mirtingumą galimybę 30%, o padidintas daugiau negu 35%, padidina mirtingumą 60%. Apie 300.000 nutukusių žmonių kas metai Amerikoje miršta nuo nutukimo komplikacijų. Šis skaičius yra paremtas mirties pažymėjimais, paskelbtais 1990 metų „Journal of the American Medical Association“. Nutukusių žmonių mirtingumas ypač padidėja, jeigu jie nedaro mankštos. Amerikos gyventojai, užuot kūno mankštos, svorio mažinimui vartoja vaistus. Tarp 1992 ir 1997 metų, penkerių metų laikotarpyje, svorio mažinimui tuo metu populiariams vaistams „fen-phen“ ir „Redux“ buvo prirašyta 18 milijonų receptų. „Fen-phen“ ir „Redux“, didindami serotonino kiekį smegenyse, sukelia euforiją ir mažina alkį. Tie vaistai buvo labai populiari. FDA „fen-phen“ ir „Redux“ vartojimą buvo apbraususi ne ilgesniam kaip vienu metų laikotarpiui, bet gydytojai juos mėgdavo prirašyti ilgesniam laikui, nes jie gana efektingai mažindavo svorį. Pavyzdžiui, viena 43 metų moteris Kalifornijoje, sverianti 300 svarų, vartodama „fen-phen“ nustojo 73 svarų, bet 1997 m. pastebėta, kad, juo ilgiau žmonės tuos vaistus vartojo, tuo daugiau pas juos buvo randama širdies vožtuvų defektų, kai kuriais atvejais sukelusių mirtį. Todėl 1997 metais tie vaistai buvo išimti iš apyvartos. Žmonės, kurie tuos vaistus vartojo ilgiau negu 3 mėnesius, turėtų net ir dabar pasitikrinti širdį echogramomis.

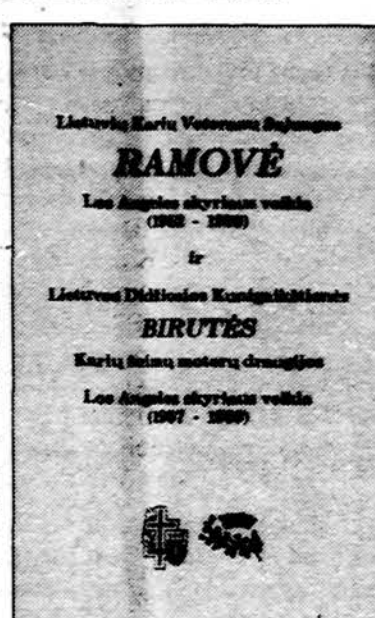
(Bus daugiau)

Dr. Jonas Adomavičius ne tik teikia naudingus patarimus sveikatos reikalais, bet dažnai parodo savo dosnią širdį atvykusiems iš Lietuvos menininkams. „Kanklių“ ansamblio koncerte, įvykusiame Jaunimo centre gegužės 8 d., per Kultūros tarybos pirm. Mariją Remienę dr. Adomavičius įteikė „lauktuvių“ ansambliuokams.

KNYGA APIE LOS ANGELES RAMOVĖNUS IR BIRUTIEŠES

Balandžio 25 d. Šv. Kazimiero parapijos žemutinėje salėje įvyko Los Angeles ramovėnų ir birutiečių organizacijų darbų knygos sutikties. Kartu buvo pagerbti mirusieji nariai ramovėnų ir birutiečių. Ant stalo buvo išstatytos mirusiųjų pavarės ir stovėjo trys žvakės, kurias uždegė mirusiųjų priminimui buvo pakviesti gen. Lietuvos konsulas V. Čekanauskas, birutiečių garbės narys V. Gilyš. Įžangos žodį tarė ir programai vadovavo energinga birutiečių pirmininkė A. Paziūrienė. Ji pakvietė visus dalyvius susikaupimo minutei. Apie knygos sudarymo aplinkybes kalbėjo autorius inž. A. Mažeika. Ta proga buvo suminėti knygos

mecenatai, paaukoję didesnes sumas jos išleidimui; jiems buvo prisegtos gėlės.

Dabar apie patią knygą, kuri apima ramovėnų veiklą 1952-1999. A. Mažeika, surinkęs medžiagą, paruošė išpūdingą leidinį, kuriame aprašoma, kad kasmet skyrus ruošė Lietuvos kariuomenės minėjimus. Paminėtos ir didvyrių Dariaus bei Girėno žygio metinės sukurtytos. Įvykdytos trys rinkliavos Lietuvos laisvės kovų invalidams šelpiti, gyd. plk. Bendoravičiui materialiai paremti. Sutvarkė a.a. gen. Prano Tamašausko (1878-1951) kapą ir parūpino paminklinę antkapio lentą.

„Ramovės“ skyrius, palaikydamas ryšius su įvairiomis organizacijomis, ypač su Lietuvių Bendruomene, išskėlė Žalgirio mūšio 550 m. sukakties reikšmę. Toks minėjimas plačią mastu ir buvo suorganizuotas, remiant ir talkininkaujant ramovėnams.

Knygoje pateikiami duomenys ne tik iš narių susirinkimų, bet net valdybos posėdžių, skyriaus finansinė būklė, 1970 m. gruodžio 15 d.

narių sąrašas, kuriame įtraukti 52 asmenys. Išvardinti skyriaus valdybų nariai bei jų pareigos, mirusių narių sąrašai. Kai kurių žymesnių ramovėnų, gyvų ir mirusių, biografijos ir nuotraukos.

Aprašant 1988-1999 m. laikotarpį, pripažįstama veikloje narių skaičiaus mažėjimas ir nuovargis: jie 1987 m. buvo 52 nariai, tai 1998 m. tik 27.

Knygoje plačiau aprašomos Lietuvos kariuomenės kasmetinės sukurtytos. Suminėti veiklesnieji ramovėnai duodant apie juos biografinių žinių. Išvardinti tame laikotarpyje mirusieji skyriaus nariai: mlr. K. Liaudanskas, plk. J. Andrius, kpt. J. Tumavičius, j. ltn. V. Šimoliūnas, ltn. K. Venslauskas, plk. J. Andrašūnas, ltn. dr. A. Milaknis, savanoris kūrėjas M. Barauskas, j. ltn. A. Dicitis, gr. B. Žemaitaitis, j. ltn. J. Ruokis, gr. J. Mitkus, kpt. B. Narbutas, psk. P. Sakas ir kiti. Duodami jų nekrologai. Plačiai aprašomas gen. St. Raštikio ir jo žmonos palaiškų perkėlimas į Lietuvą. Taip pat gen. J. Černiaus ir jo žmonos grįžimas į Lietuvą 1998 m. rugpjūčio 30 d. Paminėti ir neseniai mirę lakūnas Z. Koriūnas.

Toliau knygoje aprašoma LDK Birutės karių šeimų draugijos nuo pat įsteigimo veikla. Suzinome, kad draugių skyrius Los Angeles mieste buvo įsteigtas 1957 m. mjr. K. Liaudansko ir O. Pulkaunikienės pastangomis. Pirmajai valdybai pirmininkavo O. Pulkaunikienė. Švenčiant pirmąjį veiklos dešimtmetį, skyrius turėjo 56 narys. Finansinė apyvarta buvo 30.000,00 dol. Už surinktus pinigų siuntos buvo skiriamos Sibire ištremtiems lietuviams, pačioje Lietuvoje ir Suvalkų trikampyje gyvenantiems bei Gautingo sanatorijoje besigydančioms. Buvo šelpiami UCLA universitete studijuojantieji lituanistiką studentai, paremtos lituanistikos mokyklos, jaunimo ansamblis „Spindulys“ ir kiti svarbūs lietuviški reikalai.

Birutiečių paminėjo 30 metų draugijos sukaktį. O. Pulkaunikienė išvykstant, ji buvo pakelta garbės nare, taip pat ir O. Bielskienė.

1975 m. suėjo 50 m. sukaktis nuo draugijos įsikūrimo Lietuvoje. Narių skaičius pasiekė šimtą. Vėliau emė mažėti iki 60.

Per 30 veiklos metų suruošti 65 renginiai. Pinigai panaudoti labdarės tikslams, vien Vasario 16 gimnazijai buvo paskirta 1.000 dol.

Iš knygos aprašymų matyti, kad veikloje ypač reikšėsi garbės narė Alfonsa Paziūrienė. Už uolų pasidarbavimą ir kitos narės pakeltos garbės narys J. Andrašūnienė, J. Čekanauskienė, A. Dudienė, J. Radvenienė, B. Venckienė,

Dalis Montessori auklėtojų sekcijos narių su viešiomis iš Lietuvos. I eilė iš kairės: N. Cijonienė, S. Vaišvilienė, D. Dirvonienė, M. Kucinienė, V. Rudienė. II eilė: I. Čeponytė iš Vilniaus Montessori centro, L. Germanienė, V. Katinienė iš Vilniaus, V. Slapsienė, V. Mačiulienė. Nuotr. S. Vaišvilienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavarės ir adreso, siųsdami laikraštį patysime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metais	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šaltadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliaru paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šaltadienio laida reguliaru paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorius - Dariusz Bindokienė

Administracijos - Valentinas Krumpalis

Moderatoriai - Irena Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyne neperduoda. Nenaudotų straipsnių nesiunčiame. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

E. Skirmantienė, V. Zauniene-Leskaitienė.

Toliau pateikiama skyriaus valdybų sudėtys, išvardinant pavardėmis ir nurodant, kokiose pareigose jos buvo. Iš 1999 m. sudaryto narių sąrašo matyti, kad skyriuje buvo 83 narės. Mirusių birutiečių sąrašas 84 narės. Dar yra skyrius „Birutietės nuotraukose“, kuriame sudėtos nuotraukos svarbesnių įvykių bei asmenų su trumpais paaiškinimais.

Ramovėnų veiklos aprašymui knygoje skirta 130 puslapių, birutiečių 82 psl.

Dar trumpai apie knygos autorių inž. A. Mažeiką, kuris yra plataus masto visuomenininkas: buvęs ALTS-gos pirmininkas, daugelį metų ALTO L.A. skyriaus pirmininkas, buvęs JAV LB tarybos narys, Lietuvių karių veteranų s-gos „Ramovė“ L.A. skyriaus pirmininkas, šios sąjungos garbės narys, L.A. skyr. ALTO garbės pirmininkas ir t.t.

Ig. Medziukas

SEPTYNI MĖNESIAI - BE ATLYGINIMO

Vilniuje esanti akcinė bendrovė „Velga“ jau septynis mėnesius nemoka atlyginimų, kuriuos skolinga beveik 700 darbuotojų.

Nors „Velga“ yra unikali įmonė, gaminanti beveik 6.000 įvairių prietaisų ir suvirinimo įrangos, bet jos pagamintų suvirinimo aparatų neperka net „Lietuvos dujos“.

„Būtinges terminas“ nupirko tik vieną „Velgos“ suvirinimo aparatą, motyvuodamas tuo, kad turi amerikietiškus prietaisus.

Įmonės gamybos direktoriui Vladimirui Kuznecovui piktą, kad vyriausybė apsimeta nematanti Rusijos krizės poveikio Lietuvos ekonomikai. Dėl Rusijos krizės labai atpigę „Velgos“ prietaisai. Rudenį įmonė buvo sustabdyta.

V. Kuznecovas „Respublikai“ sakė, kad gamykla galėtų parduoti Rusijoje maždaug 10 mln. litų vertės produkcijos, esančios „Velgos“ sandėliuose, tačiau kainas rusams reikėtų pasiūlyti tris kartus mažesnes, nei pačiai įmonei kainavo jų gamyba. Todėl pardavimas specialiai stabdomas ir laukiamas, kol kainos Rusijoje pakils.

Į Vakarus „Velgai“ prasiūmė nepavyksta, nes tam reikia brangiai kainuojančių sertifikatų. Gamykla sulaukia nemažai Vakarų kompanijų žvalgų, tačiau ką nors gaminti „Velgoje“ dar neapsisprendė nė vienas.

„Velgos“ generalinis direktorius Rimantas Krasuckis mano, kad norint išgelbėti įmonę

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sukurysis dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktuškai. Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Hickory Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydymas
Kelmės kaimo ligoninė
6016 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9885
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-988-0884
Valandos pagal susitarimą
Gydymas kalba lietuviškai

ARAS ŽILBOTA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 827-0080
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 436-0120

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-8822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-737-7700

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

nuo bankroto, pirmiausia reikėtų atsakyti bet kokių negamybinių išlaidų, t.y. mokėjimų nieko neveikiantiems darbininkams. Dabar nors darbininkai nedirba, įmonė priversta jiems mokėti minimalų atlyginimą – 430 litų per mėnesį bei 30 proc. mokesčius „Sodrai“. Atleisti pagal įstatymus galima tik 10 proc. darbuotojų.

R. Jakutytė

• Norėdami paragauti laimės skonio, kartais paliekame išsijotę kaip kvailiai.

MODERNI LOTYNŲ KALBA

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

„Jų pasikalbėjimas vyksta lotynų kalba“, — rašo Miuncheno dienraščio „Sueddeutsche Zeitung“ bendradarbis iš Vatikano, nes įėjęs vienuolis Antonio Salvo, savo bendradarbiams tiesdamas ranką, klausia: „quomodo te habes“ (lietuviškai būtų, kaip laikaisi), sulaukdamas trumpo atsakymo „aciū, einasi gerai“. Vel, įėjęs amerikietis vienuolis nusiskundžia „nasus destillat — nosis laša“, kartu primindamas, kad šioje įstaigoje dirbamas tik paminklas.

Dienraščio bendradarbis rašo, kad jis nestovėjęs kažkios humanitarinės gimnazijos kieme, bet Vatikano valstybės įstaigoje, kurioje kasdieninė kalba yra lotynų. Septyni vertėjai dirba joje: trys italai, du lenkai, kiti iš Čilės, JAV. Kiekvieną dieną iš popiežiaus Jono Pauliaus II raštinės jie gauna itališkai parašytus raštus — enciklikas, laiškus, pamokslius ir kt. medžiagą, versdami į lotynų, nes ji yra oficiali Katalikų Bažnyčios kalba, nors tikrovėje laikoma „mirusia“. Nepaisant, kad po Antrojo Vatikano suvažiavimo 1962-1965 m. visuose pasaulio kraštuose šv. Mišiose įvesta tautinė kalba, tačiau gan daug kardinolų dar ir dabar reiškia „simpatiją“ lotynų kalbai. Iš tikrųjų Vatikane tradicinė kalba yra italų, bet taip pat nevengiant anglų, prancūzų, ispanų kalbų. Beje, ir popiežius Jonas Paulius II gan laisvai vartoja berods keturias kalbas, o Popiežiškajame Romos u-tė Cicero ir Cezario laikų kalbos jau senokai dingusios iš auditorijų.

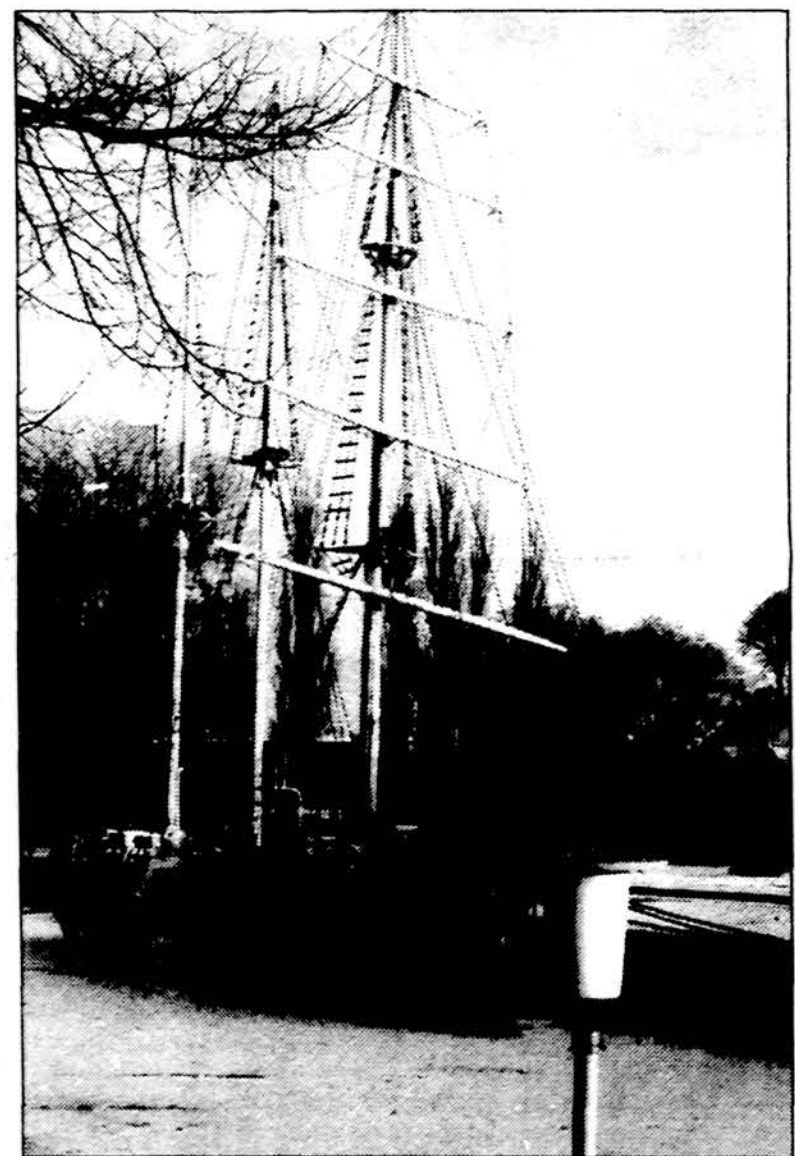
Tačiau yra išimties: šv. Sosto oficialūs pranešimai „acta apostolicae sedis“, skelbiami lotyniškai. Naujas katekizmas, išleistas prieš šesetą metų, buvo parašytas prancūziškai, daugelį kartų tikrintas, išverstas keletą kartų, tačiau lotynų kalba laida laikoma „editio typica“. Taip pat „Rota Romana“ teismas sprendimus rašo lotyniškai, pvz., „alcoholismus chronicus“ arba „promiscuitas in re sexuali“, tuo pačiu panaikinant (nulliti) bažnytinę santuoką.

Lotynų kalbos geriausiais žinovais Vatikane laikomi pietinio Tiolio (šiaurinė Italija) abatas Karolis Egger bei salesietis Cleo Pavanetto, parašęs lotynų kalbos gramatiką bei redaguodamas laikraštuką „Latinitas“. Be to, jam priklauso visos gaunamos iš Rytų Europos ir Kinijos lotyniškai siunčiamos telegramos, atsakymai į lotyniškai rašomus laiškus.

Kiekvienais metais Romą aplanko vienos Švedijos gimnazijos ekskursija su lotynų kalbos mokytoju. Popiežius mokinius sveikina lotyniškai, o tekstą paruošia vertėjai. Jie palaiko santykius su prof. T. Pekannen. Tai suomių tautos atstovas, surinkęs lotynų kalbos gerbėjus, kurie išlaiko taip pat valandinę lotynų kalba radijo valandėlę.

Lenkai vertėjai Jonas Polys ir Valdemaras Turek, nors raštinėje kalbasi lenkiškai, tačiau daugiau vartoja lotynų kalbą. Amerikietis vienuolis „šposui“ į lotynų kalbą išvertė bokso kovos tarp Ali ir Frazier bei su vienuoliu prez. Bill Clinton „aferą“, panaudodamas žodžius „impeachment“ — „accusatio“, prezidento pasitraukimui „deposition“.

Manding, archaiška ir mirusia lotynų kalba pritaikoma

Klaipėdoje, Danės upėje, užšalęs burlaivis. Nuotr. A. J. Kerelio

prie naujų techniškių žodžių: popiežiškas televizijos centras įrašo tokią „faxo“ numerį: „numeris machinae nuntium scriptum per telephonium mittentis“, o kompiuterio pavadinimas yra kilęs iš „computare“ — skaičiavimas, lygiai kaip „super“ ar „modern“ žodžiai yra lotyniški.

Klaipėdos uostas

Nuotr. Juozo Polio

KORUPCIJA KLAIPĖDOS UOSTE

„Respublikai“ tapo žinoma, kad maždaug prieš du mėnesius Valstybės saugumo departamentas, ilgai rinkęs duomenis apie Klaipėdos uosto direkcijos darbą, pateikė premjerui pažymą apie korupciją ir „pinigų plovimą“ uoste.

„Respublika“ rašo apie asmeninę statybinių darbų įmonę „Lokys“, kuri trejus metus merdėjusi be darbo ėmė laimėti visus Klaipėdos jūrų uoste skelbiamus konkursus. Tai atsitiko 1993 m., kuomet „Loki“ verslo partneriu pasirinko Jūsų uosto direktorius Valentinas Greičiūnas. Nuo to laiko ir didesnįjį dalis „Lokio“ akcijų perėjo V. Greičiūno žinion.

Konkursuose „Lokys“ laimėdavo, siūlydamas 1-3 proc. mažesnę statybų kainą nei konkurentai. Tačiau „Lokys“ neturėjo nei žmonių, nei įrangos, todėl darbus samdė kita bendrovė — „Klaipėdos hidro-techniką“. Atlikus užsakymą, paaiškėdavo, kad galutinė „Lokio“ atliktų darbų kaina daug didesnė, nei konkurse siūlydavo konkurentai.

Laimėdamas konkursus, vykdydamas valstybinius užsakymus „Lokys“ iš bute registruotos bendrovės išaugo į didelę statybų bendrovę. Dabar „Lokiui“ vadovauja geras V. Greičiūno draugas.

Valdiškų pinigų plovimo grandinėje ėmė trukti tik vienos grandies — projektavimo firmos, nes kitų firmų projektuojai galėjo likti nepatenkinti „Lokio“ darbų kokybe. Šiam tikslui buvo įsteigta uždaroji akcinė ben-

drovė „Geoprojektas“, kuri pernai pagarsėjo tuo, kad nesugebėjo išsiurbti vandens iš Preilos kesono, kur vokiečiai ieškojo Gintaro kambario.

„Respublika“ pateikia faktų apie „Lokio“ ir „Geoprojekto“ darbų kokybę. Vienas skandalų lingvistikų — sugriuvęs „Lokio“ statyta krantinė Malkų įlankoje. Valstybei padaryta žala — 3,8 mln. litų. Pradėjus šia istorija domėtis Seimo valstybinio saugumo komitetui, uosto direkcia bando įrodyti, jog krantinė sugriuvo todėl, kad buvo atliekami uosto dugno gilnimo darbai. Kalbė bandoma suversti dugną gilinusiui Latvijos bendrovei.

Dienraštyje pateikta informacija rodo, kad nuo pusantro mln. litų sumos valstybinių užsakymų 1993 metais „Lokio“ gaunamų užsakymų kiekis išaugo iki 22,3 mln. litų 1997 metais.

R. Jakutyte

* Invalidų medicininės reabilitacijos ir socialinės integracijos programoms įgyvendinti vyriausybė skyrė 27 mln. litų. Lietuvos invalidų reikalų tarybos narių nuomone, šioms programoms reikia 116 mln. Lt, tačiau šių metų valstybės biudžeto finansavimas buvo sumažintas. Pinigus ketinama paskirstyti invalidų ugdymo, darbinio užimtumo, savarankiško gyvenimo formavimo programoms, aplinkos pritaikymo invalidams, informacijos prieinamumo ir ryšių, medicininės reabilitacijos bei minėtų programų valdymui. (Elta)

Išvijos šokių šventės. Liudas ir Aleksandra Sagiai

Mūsų pokalbį dalyvavo ir Aida Bublytė, kuri bando tęsti L. Sagio darbą su „Grandinėle“. 1995.12.10.

A.S. Pasakojant apie Sagio buvimą šokių šventėse, tai kiekvienas kartas yra tam tikra istorija. Beveik visose šventėse susipykdavo, išlakstydavo vadovai, kurie buvo prie rengimo, o Sagys gelbėdavo. Antrąją šokių šventę jis padarė per tris mėnesius.

L.S. Neišėjo nė trijų mėnesių — gegužės 25 d. pradėjau. Kas kaip, kur ir ką šoks.

A.S. Susipykdavo charakteriai: tas to nenorėjo, o tas ano nenorėjo. Tas nedarys to, o kitas to ir t.t. Tas pat buvo ir su aštuntąja švente. Su G. Gobiene įsivarė į tokius piktumus, kad R. Karasiejiene pametė tą šventę. Kanados bendruomenės pirmininkas, atvažiavęs kartu su Ingrida Bublione, maldavo, kad Sagys imtųsi rengti artėjancią šventę. Tada tavo mama, Aida, sakė — darykit, nes nebus šventės. Jau pinigų buvo susimokėję už sales.

L.S. Niekas nežinojo, kad aš tas šventes išgelbėjau... A.S. Aštuntąją šventę išgelbėti pats Sagys paprašė, kad būtų sudarytas komitetas. Sakė — aš vienas nedarysiu. Siūlė sudaryti grupę žmonių. Gal žmonės galvojo, kad Sagys nesiims ir šventės nebus. Kas žino. Kai Liudas pasiėmė ant savo pečių tos šventės rengimo našta, sugrįžo ir R. Karasiejiene, nes žinojo, jog G. Gobiene nedrįs Sagio kabinti.

L.S. G. Gobiene tuo metu dirbo su Detroito šokių grupė ir buvo tuometinio Tautinių šokių instituto pirmininke.

A.S. Ji buvo susipykusi su visais. Ir paskui visus išvarė lauk. Kai R. Karasiejiene pradėjo rengti aštuntąją šokių šventę, G. Gobiene tiek „komandavo“, kad

Tautos siela gyva

Siemet sukanka lygiai penkiasdešimt metų, kai iš pabėgėlių stovyklų Vokietijoje lietuviai pajudėjo užjūrių link. Nors buvo galėjusių išvykti kiek anksčiau, bet pagrindinė emigracijos banga įsisiūbavo 1949 m. gegužės ir birželio mėnesį.

Vos išlipę iš laivų „Naujoje žemėje“, mūsų tautiečiai pradėjo gyventi tais pačiais rūpesčiais, nuolat pasąmonėje knibždėjusiais nuo pat karo pabaigos: kaip padėti tėvynei atgauti laisvę. Buvo logiška manyti, kad svarbu palenkti savo pusę šio krašto įtakinguosius vyriausybės žmones, kurie galbūt galės įtaigoti ir užsienio politiką, kai iškilis pavergtų tautų klausimai.

Tad rašėme peticijas, siuntėme prašymus ir pareiškimus, palaikėme ryšius su svarbiais ir nelabai svarbiais asmenimis, į didžiulius tautines šventes jie buvo kviečiami kalbėti, keliant skambias ovacijas, vos tik šiaip ne taip išstardavo „labas“ arba paminėdavo, kad JAV nepripažįsta Lietuvos okupacijos...

Be abejo, kai kurie politiniai kontaktai atnešė bent jau tiek naudos, kad kuo daugiau žmonių JAV politikos sluoksniuose buvo supažindinti su Lietuva, lietuviais. Reikalui iškilus, jie galėjo prisipažinti, kad turi pakankamai žinių pavergtos Lietuvos klausimais. Tačiau didžioji dalis dėmesio per tuos 50 Amerikoje gyvenimo metų buvo kreipiama kaip tik politinė linkme, o reikėjo nepamiršti ir kultūrinės (kai kas klaidingai pradžioje manė, kad Amerikos kultūra neverta susidomėjimo — jos lygis gan žemas) srities. Retai pasitaikė, kad žymus šio krašto rašytojas, poetas, dailininkas, muzikas ar kito dvasinio Amerikos lobyno atstovas būtų pakviestas į Vasario 16-osios minėjimą, į dainų ar tautinių šokių šventės atidarymo iškilmes ir kitoms svarbioms progoms (tai daugiausia buvo atliekama asmenine iniciatyva). Nors lietuviška kultūra visuomet labai didžiavomės, bet dažniausiai tik savo tarpe...

Tuo tarpu okupuotoje Lietuvoje visomis jėgomis veržtasi į savo tautinę tapatybę kaip tik per tuos vartus, kuriuos okupantas buvo palikęs pravirus. Daug ką reikėjo nudažyti rausva spalva, daug kur reikėjo „atiduoti“ šoklę didžiajai tėvynei ir komunistų, bet buvo verta nusilenkti svetimiems dievams, kad būtų leista pasitarnauti saviesiems. Vis tik ir tamsiausiais priespaudos metais klesėjo muzika, baletas, teatras, daile — garsino Lietuvos vardą ir užsienyje (žinoma, tik ten, kur valdė tas pats „ponas“); klestėjo mokslas, jaunuliai stengėsi pasisemti iš dvasinių turtų aruodų, parodydami ir gabumų, ir kūrybiškumo, ir apskurimo, kurio reikėjo, norint ką pasiekti totalitarinio režimo užvaroje.

Šiandien mums belieka džiaugtis jų pasiekimais. Tik įsivaizduokime, kokia „tamsi ir juoda“ būtų nepriklausoma Lietuva, jeigu anais laikais visi būtų sėdėję ir laukę šviesesnių dienų, keikdami okupantą arba jam besąlygiškai pataikaudami. Reikia sutikti, kad ne viskas dabar Lietuvoje gera, ypač šiuo metu, kai vyksta sutrikimai krašto valdžioje, kai žmonės, kurie turėtų rūpintis savo tautos bei jos gyventojų gerove, užsiima asmeniškių ambicijų puoselėjimu. Mes visa tai iš tolo stebime ir rūpinamės, ir murmame, ir jaučiamės nusivylę, nes „ne tokios Lietuvos ilgejomės“...

Suprantama, „kur skauda — ten rankos; kur miela — ten akys“, o mums šiandien skauda dėl susipainiojusių reikalų tėvynėje, tad nesunku pamiršti, kiek daug ten miela ir gera. Beveik, galima sakyti, kad yra dvi Lietuvos: viena, beklampojanti po nesibaigiančias problemas, neišsprendžiamus sunkumus; kita — tvirtai žengianti dvasinės kultūros keliu, puoselėjanti meną, muziką, teatrą, literatūrą ir kitas tolygias sritis, įvertinama savaime krašte ir užsienyje, pragai pasitaisius, pasidalinant savo dvasiniais lobiais ir su mumis.

Nepadarėme klaidos, kurią padarė mūsų tėvai ir seneliai po atvykimo į šį kraštą prieš 50 metų. Pasistenkime „pro medius žiūrėti giria“ — dabartiniai politiniai ir buitiniai nesklandumai Lietuvoje tikrai išsilygins (kitai ir būti negali), bet mūsų tauta yra daug daugiau, negu tik pilkioi kasdienybė: nepaisant visko, mūsų tautos siela gyva, palai-kykime ir įvertinkime jos gyvastingumą!

Rita Karasiejiene neištvėrė ir pametė. Iš esmės aš pati prikalbinau Liudą imtis tos šventės. Pamenu, sėdėjome klubelyje ir Ingrida staciai maldavo Liudą imtis šventės vadovo darbo. Tada Ingrida Bublione buvo JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos pirmininkė ir buvo atsakinga už šventės surengimą. Aš Liudui sakiau — imkis, tau padėsiu.

L.S. Kanados LB pirmininkas kalbėjo, kad jau pinigai išleisti sėliu nuomai.

A.S. Liudas suorganizavo tą komitetą ir pradėjo dirbti šventei. Jis sakė, kad vienas nepadarė, o mano pagalbos bus per mažai. Po kiek laiko I. Smieliauskienė (Čikagos „Grandies“ vadovė) sukvietė šokių mokytojų susirinkimą ir taip atstātė G. Gobiene, nes ši nei pati bedirbo, nei kitiems leidė.

L.T. Kas tas institutas?

A.S. Tas Tautinių šokių institutas buvo sukurtas, rengiant pirmąją šokių šventę. Daugiausia vadovų — šokių mokytojų, kurie buvo atvykę iš Lietuvos. G. Gobiene vadovavo laikais tas institutas beveik nieko neveikė. Liudą jie kvietė, bet jis nedalyvavo. Tiesa, dabar jie pakvietė Sagį būti to instituto garbės nariu.

L.T. Ar Tautinių šokių institute yra specialistų?

A.S. Niekada ir nebuvo...

Būsimos šventės repertuaro sudarymui vadovavo vienas seniausių tautinių šokių grupių vadovų, čikagietis Bruno Shotas. Jis sudarė komitetą iš penkių asmenų. Be jo paties komitete buvo: L. Brazdiene, Br. Jameikienė, I. Šilingienė ir R. Zotovienė. Šventės repertuaras buvo išspausdintas knygoje „Mūsų šokiai“. Šiai šventei vadovauti rengėsi Br. Shotas. Bet, kai liko visai nedaug laiko, vos keli mėnesiai, Bronius Nainys, šventės vykdymo komiteto pirmininkas, pakvietė „Grandinėles“ vadovą Liudą Sagį. (Bus daugiau)

„GRANDINELĖS“ REIKSMĖ IŠEIVIJOS LIETUVIŲ KULTŪROS GYVENIMUI

LIGIJA TAUTKUVIENĖ

Nr.39

Tęsinys

Paciūs pirmuosius šokius, atsiųstus Juozo Lingio, Liudas buvo pastatęs. Vėlesnius, daugiau techniškus, mažiau statė. Kai kuriuose šokiuose supaprastindavo žingsnius, kad būtų galima pašokti visą šoki. Juozas, jau vėliau, rašydavo — daryk kaip tau geriau išeina. Mat jis jau buvo pažūrėjęs Liudo darbą ir tas jo darbas Juozui patiko.

L.S. Lietuvoje išleistas J. Lingio šokių aprašymų knygos įvairiai pasiekdavo išvijos tautinių šokių ralių vadovus. Jos dažnai buvo kopijuojamos, perspausdinamos, dažnai visai neminint jo pavardės, o ką jau bekalbėti apie autorines teises. Kai aš jam savo laiškuose sielodavau del to, jis rašė: „Dėl nuskriaudimo, tai nesijaudinkit. Atvirksčiai, kuo plačiau šoka mano pastatytus šokius, tuo man maloniau“ (iš Sagio asmeninio archyvo laiško 1958.04.04).

L.S. Pradėjome šokti „Našlę“. Bet grupėje vien paugliai — jaunimas. Kaip gi tu jiems duosi šokti „Našlę“? Todėl pavadiname tą šoki „Jaunimo taidimu“.

A.S. Vaikams labiausiai patiko ir liko „Džei zi“ (anglų kalboje pirmųjų raidžių pavadinimai). Mėgo ir pats Sagys eiti šokti scenon — piršlys „Šakalinyje“, ir po suolo lišdavo.

L.S. Jei koks žingsnis neišeidavo, mes supaprastindavome ir buvo gerai.

A.S. Jei daryti „mandrai“ ir blogai, tai geriau paprastai, bet ne prastai. Vėliau į Džei-Zi Liudas įvedė kepurę ir Juozas labai išgyrė — sako labai gerai, palikit ją.

L.S. Lietuvoje, palyginti su mūsų šokimu, šokiai žymiai santūresni, neturi tam tikros nuotaikos, kartais, atrodo, be dūšios. Galėtų būti kai kurie šokiai daugiau dramatiški.

A.S. Liudas nori pasakyti, kad Lietuvoje šokiami šokiai daugiau techniškai — pašoko, praėjo ir tiek. Pavyzdžiui, „Duktė“ pas jus praeina kaip žaibas. Tik 18 minučių tetrunka. Liudas darydavo vaidinimą iš to vaizdelio. Beveik pusę valandos trukdavo.

L.S. Kai kurios to vaizdelio dalys per ilgos. Čia publika nuo Lietuvos skiriasi. Jiems tuoj — per ilgai, ne kartokit. Tas pats su „Sadute“ buvo — ne kartokit, ne kartokit. Jei nori padaryti programą tai visuomenės daliai, kuri ateina tavęs pažūrėti, tai turi taikytis, kitaip nebus žiūrovų. Negali daryti programą bet kaip.

Išvijoje pamėgti šokiai, be jau minėtų, sukurti J. Lingio: „Jievario tiltas“, „Sadutė“, „Lenciūgelis“, „Blezdingelė“ (išplėtotai), „Gaidys“, „Džigūnas“, „Gyvataras“, „Subatėlė“, „Aštuonnytis“, „Audejėlė“, „Iškilmingasis trejinis“, „Pakeltkojis“, „Polkutė“, „Porelės“, „Uolinderis“, „Atbulinis“, „Vyza“, „Papleštuodegis“ ir dar daug daug kitų. Kiek kartų publika susižavėjusi plojo šokėjams, pamiršusi, ar nežinodama, autoriaus — Juozo Lingio...

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

ŽENGIMAS Į DANGŲ

Dangun žengimo įvaizdis gali padaryti meškos paslaugą krikščionims, besistengiantiems kuniškai įsivaizduoti tai, kas iš tikrųjų yra didžiulis tikėjimo slėpinys. Matas, skirtingai negu Lukas, kalba ne apie žengimą į dangų, bet apie naują buvimą. Tai neprimena brangaus asmens palaidojimo į oro uostą, kur pakyla nuo žemės. Reikia pasistengti pamiršti visus įvaizdus ir klausytis Jėzaus: jis anaipol kalba ne apie atsisakymą, bet apie visuresamybę! „Aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos“. Ši paskutinė Mato Evangelijos pastraipa yra tarsi viso jo pasakojimo raktas. Kiekviena žodyje glūdi prasmė.

Jų buvo tik vienuolika! Taip mažai tokiai didelei užduočiai. Vienuolika, o ne dvylika, kaip buvome įpratę skaityti nuo Evangelijos pradžios. Varginga Bažnyčia, mažutė grupelė, iš kurios atsimet vienas narys. Ne tik šiandien žmonės nesilaiko apsiimtų įsipareigojimų.

Matas vadina juos mokiniiais, o ne apaštalais. Tai nėra atsitiktinumas. Šie mokiniai nevaizduojami kaip žmonės, turintys ypatingus įgaliojimus ar valdžią. Mokinys yra paprasčiausias tas, kuris seka Jėzų kaip bendraketelį. Aš, tu, mes esame mokiniai. Ar esi mokinys? O Judas neatvyko į paskirtą pasimatymą...

Ši pasimatymo vieta Matui labai prasminga. Jis šią vietą dar labiau sureikšmina, vaizduodamas čia įvykus vienintelį oficialų apsišaukimą. Matas nemini Jeruzalėje įvykusių apsišaukimų, apie kuriuos pasakoja kiti evangelistai.

Jėzus pats nurodė pasimatymo datą per Paskutinę vakarienę: „O kai prisikelsiu, aš nueisiu pirmą jūsų į Galilėją“ (Mt 26, 32). Apie šį pasimatymą primena angelas prie tuščio kapo: „Jis prisikėlė iš numirusių ir eina pirmą jūsų į Galilėją; tenai jį ir pamatysite“ (Mt 28, 7). Matas suteikia šiai vietai simbolinę prasmę nuo pat Jėzaus viešosios tarnystės pradžios: „Pagonių Galilėja! (...) gyvenantiems užkimojo mirties šalyje užtekojo šviesybė“ (Mt 4, 15).

Galilėja — žalias ir jausmas kraštas, gyvybės šalis. Tai provincija, kur gyvena susimaišiusios tautos, žmonės, niekinti Jeruzalės švartų, kraštas, atvertas svetimšaliams. Tai šalis, kur tikėjimas maišėsi su netikėjimu.

Galilėja — tai žemė, kurioje glūdi žmogiskosios Jėzaus iš Nazareto šaknys: jis buvo „galilėjietis“, kalbėjo šiaurietų tarme. „Ar iš Nazareto gali būti kas gero?“ (Jn 1, 46). Tai raginimas mums nesvajoti apie „kitur“, apie kitą parapiją, kitą universitetą, kitus bendradarbius. Jėzus tuo paskiria pasimatymą tavo Galilėjoje.

Biblijoje kalnas yra simbolinė susitikimo su Dievu ir Dievo apreiškimo vieta. Iš aukštumos atsiveria kur kas platesnis vaizdas negu lygumoje. Ant Sinajaus kalno žmogus pirmą kartą sutiko vienintelį Dievą. Palaiminimų kalnas (Mt 5, 1); atsimainymo kalnas (Mt 17, 1); išgydymo kalnas (Mt 15, 29); maldos kalnas (Mt 14, 23); duonos paduginimo kalnas (Mt 15, 32), — ar galėjo Prisikėlimas būti paskelbtas ne ant kalno?

Pagarbinimas ir abejonė. Šie visiškai skirtingos prasmės žodžiai telpa viename Mato sakinyje. Netgi ant kalno atsiranda vietos šiai neabejotinai tikrovei — abejonei. Pagarbinimas — tai pergale prieš abejonę. Tikėjimas yra laisvas aktas, kitoks, negu akivaizdus mokslo įrodymas. Evangelija byloja kukliai, jai svetima neracionali egzaltacija. Visuose velykinių pasirodymų atpasakojimuose esama bendrų bruožų: prisikėlęs Jėzus nėra akivaizdus, jo atpažinimą lydi dvejonės.

Vienintelį kartą Matas pažymi Jėzaus prisikėlimo gestą — tai buvo po Atsimainymo. Žmogui reikia, kad Dievas prisikeltų prie jo, nes žmogus jaučia atstumą, skiriančią jį nuo dieviškumo. Savijie neturime gebėjimo tikėti. Dievas turi imtis iniciatyvos. Mes esame laisvi atsilipti pagarbą arba prisikėlimui. Šiame velykiniame Mato pasakojime pastebimas išskirtinis santūrumas, jame nėra jokios konkrečios detalės. Vien tik Jėzus, kuris prisikeltina ir kalbą. Mato evangelijai ypač būdingas kalbantis Kristus. Mato pasakojimo ritmą sudaro penki didžiuliai pamokslai. Evangelijos apoteozė ir pabaiga — paskutiniai Jėzaus žodžiai.

Žengimas į dangų čia aprašomas ne regimuoju aspektu — pažymima tikrovė, kad Jėzus, pakilęs į dangų, viešpatuoja visai visatai. Žinoma, tai nereiškia, kad Jėzus reikėtų ieškoti tarp žvaigždžių: čia iškeliamas visuotinė prisikėlimo Jėzaus galia ir valdžia visai kūriniui.

Paulius pirmajame skaitinyje pabrėžia tą patį viešpatavimą: „...visa jam palenkė po kojų, o jį patį pastatė virš visko, kad būtų galva Bažnyčios, kuri yra jo kūnas“ (Ef 1, 17-23). Mes visi esame Kristaus kūnas. Paulius sako, kad Dievas mus „prikėlė“ (...) ir pasodino danguje su Jėzumi Kristumi (Ef 2, 5-6). Liturgijoje švenčiame ne tik praėjusio prisiminimą, bet iš anksto pasitinkame laikų pabaigos stebuklus. Paulius labai gerai suvokia, kad jo laisvųjų adresatai dar nėra „pasodinti danguje“. Jie žino esą mirtingi ir išgyvena įvairiausius išbandymus. Ir vis dėlto tikėjimas Kristų jie iš anksto pasitinka savo pačių žengimą į dangų.

Po tik ką minėtos Jėzaus visagalybės kalbama apie visą apimančią Kristaus veiklos barą — per jo kūną, tai yra per mokinius. Jėzus gundomas ant kalno atmetė šėtono siūlomą „viso pasaulio karalystes“ (Mt 4, 8-10). O dabar šis Jėzus ketina taikiai užkariauti visą visatą pasitelkdamas vienuolika vyrų.

Visa žmonija panardinama į naują švenčiausiosios Trejybės erdvę. Tai pati skaidriausia asmenų tarpusavio meilė, kokią tik įmanoma įsivaizduoti. Prisikėlusio Viešpaties valdžia turi paklusti visa žmonijos veikla. Mokinystė nėra vien intelekto nuostata. Katechezė — tai ne tik sąvokų perteikimas, bet mokymas, apimantis visus gyvenimo aspektus.

Prisikėlusio Jėzaus esamybė apima visas žemės vietas, tai jį ir laiko visuma. Evangelijos pradžioje angelas paskelbė Juozapui: „jis vadinsis Emanuelis“ (Mt 1, 23). Šiuose žodžiuose telpa visa Mato evan-

Seštinės...

B. JACIKEVIČIAUS „PAŠVAISTĖ“ REMIGIJUS MISIŪNAS

Kiekviena pokario metais Vakarų Vokietijoje veikusių išėvių leidyklų turėjo jai vienai būdingą bruožą. Ne išimtis ir Balio Jacikevičiaus-Va- rūno leidykla „Pašvaistė“, ne- mažą dėmesį skyrusi komerci- niu požiūriu nedėkingos muzi- kinės literatūros leidybai.

Pirmas jo žingsnis leidyboje buvo nelabai vykęs. 1946 m. sumanęs išleisti Mairono „Pa- vasario balsus“, B. Jacikevi- čius paprašė dailininką Vladą Simankavičių nupiešti poeto portretą. Deja, knygos jam ne- pasisekė išleisti, tačiau por- tretą padaugino 300 egz. tiražu ir išplatino keliose DP stovyklose. Vėliau po tre- to

genja. Dievas yra su mumis per vis- sas dienas, kiekvieną akimir- ką, o mes — ar galime sakyti esą visuomet su Dievu?

„Bažnyčios žinios“, 1999 m., Nr. 8

BAŽNYTINĖS MUZIKOS FESTIVALIS

Kovo 24 — balandžio 30 d. Šiauliuose, Šv. Petro ir Povilo katedroje vyko tradicinis ba- žnytinės muzikos festivalis, ku- ris šiemet prasidėjo gerokai ankščiau nei įprasta. Baltaru- sijos valstybinis kamerinis or- kestras bei valstybinis kame- rinis choras „Polifonija“ atliko J. S. Bacho „Pasiją pagal Jo- ną“. Visą savaitę po Velykų buvo koncertuojama kiekvieną vakarą. Antrąją Velykų dieną prieš koncertą klausytojus šil- tais žodžiais pasveikino šio festivalio iniciatorius, „Polifo- nijos“ meno vadovas S. Vai- čiulionis. Tą vakarą vargonav- vo B. Vasiliauska, giedoję operos solistė N. Ambrazai- tytė. Kitomis festivalio dienomis koncertavo violončeli- ninkė V. Šiugzdienė, vargo- nininkas G. Kviklys, Šiaulių konservatorijos mišrus choras, Lietuvos valstybinis kame- rinis orkestras ir kiti atlikėjai. Skambėjo J. Haidno, V. A. Mo- carto, G. F. Telemano, A. Vi- valdžio kūriniai. Baigiamasis koncertas įvyko balandžio 30 d. R. Šileikos „Requiem“ atliko „Polifonija“, Vilniaus šv. Kris- toforo kamerinis orkestras, giedoję G. Skerjytė.

BŽ, 1999, Nr. 8

klisė perleido „Pavasario bal- sus“ paskelbusiam „Ventos“ leidyklos savininkui Liudui Vismantui.

1947 m., persikėlęs į Seli- genstadą, B. Jacikevičius, matyt, nutarė rimtai imtis lei- dybos ir išsirišino pažymėji- mą, liudijantį, kad yra leidyk- lą „Pašvaistė“ šavininkas. Re- gis, tų metų pabaigoje, įkal- bėtas Lietuvos tautinio an- samblio administratoriaus A. Mirono, sutiko išleisti muziko Stepo Sodeikos karinį B. Brazdžionio žodžiais „Šiaurės pašvaistę“.

Penkių puslapių gaidų lei- dinys pasirodė 1948 m. Vasa- rio 16 d., ta proga surengtam LTA koncertui net 2,000 egz. tiražu. Leidėjas, nors ir nega- vęs prašytos finansinės para- mos, nepagalėjo savo lėšų ir pasistengė, kad leidinyt būtų geros poligrafinės kokybės. Tiesa, dėl to sulaukė prie- kaistų iš LTB Švietimo valdy- bos, kam deda pinigų į vo- kiečių ūkį.

B. Jacikevičius ilgai nepa- miršo savo pirmojo leidinio. Jis sumanė ansamblio na- riams įteikti po gaidų eg- zempliorių su S. Sodeikos ir B. Brazdžionio autografais, tad, surinkęs muziko parašus, nu- siuntė poetui. Šis gaidas gra- žnio, ne tik pasirašęs, bet ir

pridejęs po dvielių ar keturielių. Dar vėliau B. Jacikevičius nusiuntė leidinį vokiečių pro- fesoriui V. Jungferiui, kuris prieš karą dėstė Kauno uni- versitete, prašydamas jo iš- versti eiles į vokiečių kalbą. Profesorius tai padarė, o verti- mas buvo paskelbtas laikra- styje „Mūsų kelias“.

Po „Šiaurės pašvaistės“ B. Jacikevičius užsimojo išleisti 15 V. K. Banaicio harmoni- zuotų liaudies dainų sąsiuvi- nį. Ir vėl — nepriekaištingai, tad kreipėsi į LTB Kultūros ta- rybą, prašydamas paramos. Ši sutiko tarpininkauti, kad Švietimo valdyba skirtų 2,000 RM ir leidėjas, matyt, tikėda- masis jų sulaukti, pradėjo darbą, tačiau įpusėjęs užklupo 1948 m. valiutos reforma. Pi- nigai prapuolė, bet B. Jacike- vičius vis tik sugebėjo išleisti rinkinį.

Taip pat 1948 m. „Pašvaistė“ paskelbė paties leidėjo re- daguotą knygą „Lietuvių tau- tinis ansamblis“. Jos pasirody- mas susijęs su B. Jacikevi- čiaus darbu ansamblyje, iš ku- rio pasitraukė, užsiėmęs leidy- ba. Prasidėjus emigracijai, lei- dėjas sumanė, jog reiktų doku- mento, liudijančio ansamblio veiklą, konkrečiai — išleisti ansamblio metraščių. Jau mi- nėtas A. Mironas pritarė ir su- tikio talkininkauti, tačiau dar- bą apspunkino valiutos refor- mos pasekmės. Vis tik leidėjas tęsė savo pažadą ir 1948 m. rugpjūčio pradžioje pasirodė 125 leidinio egzemplioriai.

Beje, jo pasirodymas susijęs su kitu leidiniu — Seligen- stado stovyklos metraščiu, kur turėjo būti ir ansamblio veik- los apžvalga. B. Jacikevičius buvo pasiūvęs jį išleisti, jau buvo sudaręs sutartį su sto- vyklos komitetu ir pradėjęs nelengvą parengiamąją veik- lą. Deja, dėl nelabai gražių užkulinių intrigų leideiui te- ko atsisakyti šio sumanymo, negelbėjo ir komiteto įkal- binėjimas persigalvoti.

Daug laimingesnę kito B. Jacikevičiaus leidinio — „Lie- tuviams tremtiniais žinotini adresai“ — istorija. Pats lei- dėjas, po karo pradėjęs steig- tis įvairioms išėvių instituci- joms, emė rinkti jų adresus, net turėjo jų kartoteką. Pra- džioje ją naudojo stovyklos komitetas, vėliau klientų dau- gejo ir komiteto pirmininkas plk. Petras Jurgaitis pasiūlė išleisti kišeninio formato lei- dinį, kurį ir sudėti šiuos adre- sus. B. Jacikevičius taip ir pa- darė, šalia adresų dar patal- pines informaciją apie Lie- tuvą. Pradžioje išleido kelias- dešimt egzempliorių, tačiau greitai iš įvairių stovyklų pasi- pylė užsakymai ir leideiui te- ko išleisti naują laidą, šiuo- kart jau 4,000 egz.

B. Jacikevičiui, kaip ir ki- tiems leidejams, nepavyko po valiutos reformos išvengti ne- malonumų su atsiskaityti ven- gusiais platintojais. Dėl jų jis prarado didelę pinigų sumą ir atsisakė leidybos iki emigravo į JAV. Liko netesėtas pažadas išleisti K. Apaščios parašytus tremties gyvenimo fragmen- tus „Barakų žmonės“ ir dar penkis K. V. Banaicio harmo- nizuotų liaudies dainų rinki- nius (tiesa, pastarąjį iš dalies išpildė jau Amerikoje).

Be minėtų spaudinių „Pa- švaistė“ 1948 m. Velykų proga išleido trijų atvirukų, kuriuos pagamino dailininkas Eduar- das Krasauskas, seriją. Ji bu- vo pakartota ir prieš 1949 m. Velykas. Be to, B. Jacikevičius sukaupė didelį pokario metais išėvių paskelbtų leidinių rin- kinį, kurį ir vėliau rūpinosi papildyti. Jo dėka, mūsų die- nas pasiekė kai kurios retes- nės išėvių knygos.

Toks B. Jacikevičiaus dėme- sys muzikinei literatūrai ne- buvo trumpalaikis, o sena, dar prieškarinio metus siekianti, jo meilė muzikai. Matyt, gerai sakoma — sena meilė nerū-

SKELBIMAI

Įvairūs

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty, dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukstė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, SALDYTVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H. DECKYS
TEL. 773-585-6824

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL
Ieškote automobilio?
• padėsime pigiai nusipirkti iš varžytinių;
• maži mėnesiniai mokesčiai, norint pirkti išimokėjimui;
• nėra kredito istorijos? Ne problema!
• automobilių draudimas geriausiomis sąlygomis.
Kreiptis:
Arūnas, tel. 773-205-7702.

Jei jums reikalinga slauga 24 val. parą, rasite tai Apolonijos namuose. Atskiras kambarys, šviežias maistas ir visos kitos reikalingos paslaugos.
Tel. 773-863-8980

Reikalingas sunkvežimio-savivairčio (dump truck) vairuotojas. Sąlygos geros.
Tel. 815-260-1965

Nekilnojamo turto

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 590-0205
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Realmart
Realty Group Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybų pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestiuose. Sinteresuoti skambinkite **BUDRAITIS**
Bus. 773-585-6100 Pager 312-388-8397
Fax 773-585-3997

Atleikame namų išorės darbus: kalame visų rūšių „sidings“, dedame „seamless gutters“ ir „soffits“. Turime draudimus. Skambinti **Romul: 708-728-0208**

Home Health Care Int'l. Agency
ieško asmenų prižiūrėti vyr. amžiaus žmones. Anglų k. reikalinga. Vairuotojo leidimas ir rekomendacijos pagaiduojamos. \$75 iki \$120 į dieną. Skambinti Phil arba Janusz, tel. 414-763-2615.

Ieškome Lietuvos moters prižiūrėti vyr. amžiaus moterį Philadelphia, PA lietuvių aplinkėje. Galimybė dirbti ir kitur. Skambinti **Aušrai: 215-744-6532**

dija, ko gero, ji „kalta“, kad Amerikoje B. Jacikevičius vėl emėsi natų leidybos (beje, pirmuosius leidinius spausdino Vokietijoje, nes taip buvo pigiau), bet tai jau kita istorija, su savais nutikimais ir pasiekimais.

KAUNIEČIAI IŠSIRINKO SAVO MIESTO VĖLIAVĄ

Iš daugiau kaip trisdešimties projektų, pateiktų Kauno miesto vėliavos kūrimo konkursui, geriausių pripažintas kauniečio Algimanto Lapienio eskizas, kuris bus pristatytas tvirtinti Heraldikos komisijai. Vėliavos pašventinimas ir iškilmingas įteikimas numatytas gegužės 20-ąją — pirmą kartą minint Kauno miesto dieną.

Vertinimo komisija, atsi- žvelgdama į kauniečių nuo- mones, pirmos vietos nutarė neskirti. A. Lapienis tapo antrosios vietos nugalėtoju. Jam paskirta ir trijų tūkstančių litų premija.

Iki šiol Kaunas naudojo, 1930 metais sukurta bei so- stinės atributika papuošta, vė- liavą. Ši vėliava nėra ir negali būti patvirtinta Heraldikos komisijos, kadangi Kaunas jau nėra laikinoji sostinė.

Paskelbus Kauno miesto vėliavos projekto konkursą, eskizų autoriai privalejo laikyti griežtą heraldikos tai- syklių, pagal kurias vienoje vėliavos pusėje turi būti pa- vaizduotas miesto herbas — tauras su aukso kryžiumi tarp ragų, kitoje — Šv. Mikalojaus — miesto globėjo atvaizdas.

Konkurso laureatų projektai bus saugomi Vytauto Didžio- jo karo muziejaus fonduose. (Elta)

• Ir jūra, priartėjusi prie slenkščio, nepadarys sausuo- mos darbininko jūreivių.

Velykų šventės su įvairaus likimo vaikais Vilniuje.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Ši ketvirtadienį, gegužės 13 d., yra Šeštėnės — Jėzaus i Dangu Žengimo šventė. Visi katalikai privalo dalyvauti šv. Mišiose. Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke Mišios bus aukojamos ketvirtadienio ryte lietuviškai 7 ir 9 val., o vakare — 7 val.; taip pat ir trečiadienį, gegužės 12 d., bus 7 val. vak. Mišios anglų kalba.

Dėmesio vyresniųjų lietuvių centro — „Seklyčios“ lankytojams! Gegužės 12 d., trečiadienį, 2 val. p.p., bus ne tik paminėta Motinos diena, kurios proga kalbės kun. Kęstutis Trimakas (bus ir meninė programa), bet taip pat rodomas apžvalginis filmas apie Pazaislį. Filmą parodys Šv. Kazimiero seserų kongregacijos vienuolės gen. vyresnioji ses. M. Remigija ir pavaduotoja ses. M. Simona, kurios šiuo metu lankosi Čikagoje.

Lietuvos Vyčių 112 kuopos susirinkimas kviečiamas antradienį, gegužės 18 d., 7:30 val. vak., Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Visi, ne tik kuopos nariai, kviečiami ateiti, susipažinti su vyčių veikla. Marija Kriaučiūnienė pakalbės apie „lietuvių ištikimą žirgą — Vyčių“. Bus vaizės ir pabendravimas. Vyčiai taip pat raginami registruotis i LV 86-ąjį seimą, kuris vyks Philadelphia, PA, liepos 29 d.

Šv. Kazimiero kapinėse bus švenčiama Atminimo diena lauke atnašaujamomis iškilmingomis Mišiomis. Gegužės 31 d., pirmadienį, 10:15 v.r., prasidės procesija i Mišioms numatytą vietą. 10:30 v.r., Riverside miesto Šv. Marijos parapijos klebonas, kun. Thomas R. Kasputis aukos Šv. Mišias. Lietuvos Vyčių choras, vadovaujamas Fausto Stroliaus, giedos. Po Mišių Šv. Kazimiero kapinėse palaidotiesiems veteranams tradicinę karišką pagarbą pareikš Don Varno American Legion Post and Auxiliary. Visuomenė kviečiama dalyvauti ir prisiminti tuos, kurie žuvo už Amerikos laisvę.

Čikagos Venezuelos lietuvių klubo gegužinė sekmadienį, gegužės 16 d., vyks Šaulių namuose. Pradžia 12 val. Bus skaus lietuviško maisto ir malonus pabendravimas grojant Ramanausko orkestrui. Visi kviečiami.

Mazoji dainininkė Vaiva Lagunavičiūtė su mokytoja Dalia Gedvilienė. Nuotr. Z. Degučio

„Kanklių“ ansamblio koncertai — Lietuvių dailės muziejuje gegužės 7 d. ir Jaunimo centre gegužės 8 d. — paliko visiems labai džiaugsmingą įspūdį. Tai vienas geriausių koncertų galbūt bet kuomet girdėtų pas mus. Čikagos ir apylinkių lietuviai yra dėkingi Kultūros tarybai, ypač jos pirmininkei Marijai Remienei, kad sudarė progą „Kanklių“ ansamblį išgirsti.

Iš Montrealio pranešta, kad gegužės 7 d. mirė Elzbieta Kardelienė. Daugiau informacijų bus pateikta vėliau.

Dail. Evos Labutytes kūrinį paroda, atidaryta Balzako Lietuvių kultūros muziejuje gegužės 7 d., tęsis iki gegužės 21 d. Raginame visus šią neeilinę parodą, pavadintą „Lietuvninkų ir Prūsų žemė“, aplankyti. Surodė Mažosios Lietuvos draugijos Čikagos skyrius.

Prašoma nedelsiant atsiliepti Rūta Dambraskienė, „Draugo“ administracijoje jai yra svarbus laiškas.

ALRK Moterų sąjungos 3 kuopos susirinkimas bus gegužės 15 d., šeštadienį, 3 val. p.p., Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

Daumanto-Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopos susirinkimas sekmadienį, gegužės 23 d., vyks Ateitininkų namuose, tuojau po vaikams skiriamų šv. Mišių Pal. J. Matulaičio misijoje. Susirinkimo mintis — „Ateitininkija — gyva“. Visi dalyvaujame sportiškoje aprangoje.

Pranešama, kad šv. Mišios vaikams Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte, bus aukojamos š.m. gegužės 23 ir birželio 6 d. Visus tėvus raginame atvežti vaikučius ir kartu su jais dalyvauti šv. Mišiose. Vasaros atostogų metu atskirų šv. Mišių vaikams nebus.

„Grandies“ tautinio jaunimo ansamblio 40 metų sukaktuvinis pokylis ruošiamas gegužės 15 d., 5 val. vak., Willowbrook salėje. Asmenys, norintys tik dalyvauti šau-niame jubiliejiname ansamblio koncerte (be vakarienes), kviečiami atvykti. Bilietus bus galima įsigyti prie įėjimo.

POPIETĖ SU SOLISTAIŠ

Balandžio 21 d. trečiadienio vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“ buvome labai maloniai nustebinti. Visi susirinkusieji dalinomės „Carmen“ operos (girdėtos sekmadienį — balandžio 18 d. Morton aukš. mokyklos salėje) įspūdžiais.

Nusprendėme, kad opera buvo „lietuviška“, nes ir dainavo lietuviškai, ir režisierius, ir dirigentas, ir solistai bei choristai — čia gyvena ar iš Lietuvos atvykę — lietuviai... ir lietuviškai.

Renginį vadovė E. Sirutienė papasakojo linksmą istoriją — kaip prieš kokią ketvertą metų viena aktyvi „Seklyčios“ lankytoja buvo sugalvojusi pastatyti „Carmen“ operą „savomis jėgomis“. Nusprendė, kad E. Sirutienė bus Carmen, nes turi tamsius plaukus, o kai šis pasisakė neturinti „operinio“ balso, tai „režisierė“ paaiškino: „Tu stovėsi ir lūpas judinsi, o užkulisuose dainuosiu aš“. Spektaklis, aišku, nebuvo įgyvendintas, bet idėja savotiškai įdomi.

Po to Elenutė mums pristatė du mielus svečius (tai ir buvo ta staigmena), kurie tikrai dainavo (ne vien tik lūpas judino) „Carmen“ operoje — tai Lietuvos operos solistas Arvydas Markauskas ir mūsų „nuosavas“ solistas (dainavęs visuose Čikagos liet. operos pastatymuose) Vaclovas Momkus. V. Momkus (Čikagos Liet. operos pirmininkas, o gal ir „prezidentas“). Jie padėjo visiems žiūrejuosems operą (iš viso žiūrovų buvo daugiau kaip 2,000) ir pranešė, kad operoje dainavo net 65 dainininkai. Taip pat iš V. Momkaus sužinojome, kad Arvydas Markauskas i Sibirą su šeima buvo ištremtas vos trijų metų budamas, kur praleido 20 metų.

E. Sirutienė paprašė svečių, kad jie ir mums padainuotų. Ačiū, kad nespaukavo, nors A. Markauskas prisipažino, kad dainuodamas klausytojams (ne scenoje), labai jaudinasi. Sakėsi, kad labai myli Lietuvą (išvažinėjęs skersai, išilgai). Ypač myli Dūkiją, nes dūkiai labai malonūs ir širdingi žmonės esą.

A. Markausko sodriu baritonu sudainuota pirmą dainą iš filmo „Nepamiršt gimtosios žemės“ ir vadinosi „Balti kečiai“.

Kita daina, daug kam ašara (ir ne vieną) išspaudusioji, buvo dūkikišoji „Pasvarcyk, antela, tykiai plūkaudama“. Solistas, gal iš meilės dūkams, sudainavo ją su giliu išjautimu. Po jos atlikta Raudonikio romansas „Kas tu esi?“ Pavasario ir jaunų dienų nuotaikas suklei romantiškas posmas „Aš šventai tavim tikiu ir vardu tave miniu“. Po to abu baritonai kartu sudainavo taip plačiai ir

audringai, kad visi buvome sužavėti daina „Augau aš pas tėvelį“. Paskui abu dar atliko dvi dainas: „Užaugau Lietuvoj“ ir „Tėviške miela“. Ir kaip nesigraudinsi, klausant kaip tiesiai i širdį krinta žodžiai:

„Tu tokia maža ir tokia didi Nemuno vaga — Lietuvos širdy.“

Čia mėlynas dangus virš lauko vytyrių.

Čia protėvių kapai, kapai tėvų.

Tėvyne Lietuva, brangi šalie prie Nemuno krantų, Gyvuok laisva, graži gele piliakalnių šventų.

O, tėviške miela, teisinga ir švieši,

pasauly tu viena, viena esi!“

Užbaigdami tokią gražią popietę su solistais, visi kartu sugiedojome jau antrąjį himnų virtusią dainą „Žemė Lietuvos ažuolai žaliuos“.

Emilija J. Valantinienė

AČIŲ „LAKŠTUTEI“ IR DALIAI

I Jaunimo centre veikiančią Čikagos lituanistinę mokyklą susirenka daug jaunimo. Šioje mokykloje taip pat mokytoja Dalia Gedvilienė — ji moko dainuoti. Didžioji dalis šios mokyklos mokinių yra naujai atvykusių lietuvių vaikučiai. Dalia Gedvilienė suorganizuota chorėli ir pavadino „Lakštute“. Chorėlis susideda iš dviejų grupių: jaunesnieji ir vyresnieji dainininkai. Padėką priklauso vaikų tėvams ir mokytojai Daliai Gedvilienėi už lietuviškos dainos puoselėjimą. Yra sakoma, „ką jaunas įprasi, tą senas teberasi“.

Gegužės 1 dieną (Lietuvoje tuomet švenčiama Motinos diena) tuoj po lituanistinių pamokų „Lakštutės“ choro dainininkai surodo koncertą, kad pagerbtų savo mamytės.

Jaunesniųjų grupę padainavo 6 dainėles, „Lietuvos šalelėje turiu katinėlį“ — solo dainavo Vaiva Lagunavičiūtė, o dainą „Saulėle rieda“ — mazoji „solistė“ Rūtelė Biskytė. Vyresnieji taip pat padainavo 7 dainėles, iš jų — „Lakštutė paukštutė“, „Mociutė“, „Vabalėlių daina“ ir kt. „Lakštutės“ choro yra 30 dainininkų, daugiausia mergaitės.

I šį jaunųjų dainininkų pasirodymą atvyko šviesimo tarybos pirmininkė Regina Kucienė su vyru, Pranė ir Juozas Masilioniai, keletas vyresniųjų porų ir jaunos šeimos. Pagrimo nusipelnė „Lakštutės“ vadovė Dalia Gedvilienė už pasiaukojimą mokyti jaunuosius lietuviškus dainų. Ji su savo choreliu galėtų dainuoti įvairiuose minėjimuose, kur nereikalaujama aukšto lygio nuotaikas suklei romantiškas posmas „Aš šventai tavim tikiu ir vardu tave miniu“. Po to abu baritonai kartu sudainavo taip plačiai ir

Antanas Pauzuolis

„Lakštutės“ ansamblio dainininkai — būsimieji Lietuvių operos choristai ir solistai. „Lakštutės“ dainininkų ansamblyje, kuriam vadovauja muzikė Dalia Gedvilienė (viduryje), dainuoja ir berniukai, ir mergaitės. Jie repetuoja kiekvieną šeštadienį Jaunimo centre (kas lanko skautus, repetuoja nuo 2 iki 3 val., kas nelanko — nuo 1 iki 2 val.). Nuotr. Z. Degučio

„Laiškų lietuviams“ šventės programos dalyviai. Iš kairės: Aldona Jurkutė, Svajonė Kerelytė, redaktorius kun. Juozas Vaišnys, SJ, sol. Nijolė Penikaitė, Vilija Kerelytė, prof. Algis Zaboras. Nuotr. Zigmog Degučio

„LAIŠKAI LIETUVIAMS“ ŠVENTĖ

Jau 40 metų, kaip vyriausias redaktorius kun. Juozas Vaišnys, SJ, ruošia pagerbiamą asmenų, kurie dalyvauja „Laiškų lietuviams“ rašinių konkurse, ir įteikia laimėtojų premijas. „Laiškų lietuviams“ buvo pradėtas leisti Vokietijoje, vieno lapo dydžio. Daugeliui lietuvių persikėlus i Ameriką, tėvai jėzuitai 1950 metais pradėjo leisti Čikagoje. Redagavimo darbą perėmė kun. Juozas Vaišnys, SJ, kuris i religinės ir tautinės kultūros žurnalą redaguoja iki šių dienų.

Iškilminga šventė pradėta Mišiomis tėvų jėzuitų koplyčioje. Šv. Mišias aukojo prel. Ignas Urbanas, kun. Kęstutis Trimakas ir kun. Algirdas Paliokas, SJ. Pamaldų metu labai gražiai giedojo Vilija Kerelytė, o jai akompanavo Algimantas Barniškis.

Šią iškilmingą šventę atidarė Svajonė Kerelytė, buvusi t. Vaisnio mokinė Pedagoginiame lituanistikos institute. Iškelė kun. Juozą Vaisnį nuveiktus darbus spaudoje ir visuomeninėje veikloje, Dievo tiesų skelbimui ir daug skirto laiko jaunimo auklėjimui, ypač lietuvių skautų sąjungoje. Kun. J. Vaisnys visas savo jėgas skyrė Dievo, Tėvynės ir Artimo gerovei.

Kun. Vaišnys, padėkojęs Svajonei, sveikino ir dėkojo gausiai susirinkusiems „Laiškų lietuviams“ skaitytojams, mecenatams bei spaudos darbuotojams, atvykusiems pasidžiaugti nueitu spaudos keiliu ir paminėti artėjantį 50 metų jubiliejų.

Pažymėjęs, kad „Laiškų lietuviams“ buvo paskelbtas rašinių konkursas, iškviėtė Aldoną Jurkutę, 40-ojo konkurso straipsnių vertinimo komisijos sekretorę, perskaityti pranešimą, kas laimėjo konkursą.

A. Jurkutė pranešė, kad buvo septynios temos ir dalyviai suskirstyti i dvi grupes: suaugusieji bei jaunimas, priklausę vidurinių mokyklų grupei. Konkursui buvo atsiųsti 47 ra-

šiniai; 39 rašinius parašė suaugusieji, o 8 jaunimo grupė. Premijas gavo 20 moterų ir tik 5 vyrai. Visi konkurso dalyviai yra iš Lietuvos, tik 5 jaunimo grupės buvo iš Amerikos — Los Angeles lituanistinės mokyklos. Padėką priklauso šios mokyklos mokytojai Marytei Newsom už paskatinimą dalyvauti rašinių konkurse. Geras pavyzdys visoms lituanistinėms mokykloms. Jaunimas laukia paskatinimo ir patarimų, rašant straipsnius lietuviškai.

Buvo paskirtos 6 premijos suaugusių grupei ir 4 jaunimo grupei.

Baigus šį pranešimą, kun. J. Vaišnys pažymėjo, kad premijos paskirtos iš gausių aukotojų įnašų. Jeigu nebūtų aukotojų, nebūtų galima skirti premijų. Taip pat pasidžiaugė, kad yra gauta užtektinai aukų kitų metų konkurso dalyviams.

Šios šventės vadovė Svajonė Kerelytė pakvietė garbes kun. Vaclovą Kleizą tarti sveikinimą. Po jo buvo pakviestas Lietuvos generalinis konsulas Giedrius Apuokas, kuris pasidžiaugė, kad gali dalyvauti šioje iškilmingoje šventėje, ypač, kad didžiulia konkurso dalyvių yra iš Lietuvos. Jis pabrėžė, kad kiekvienas lietuviškas laikraštis ar žurnalas

parodo lietuvių tautos kultūringumą, o išeivijoje išlaiko kalbos tęstinumą ateinančioms kartoms.

Marija Remienė, Kultūros tarybos pirm., sveikino kun. Juozą Vaišnį, redagavusį „Laiškų lietuviams“ beveik 50 metų ir padarant jį kultūros ir religijos lobynu.

Kun. Gediminas Kijauskas, SJ, savo sveikinimo laiške rašė: „Jūs Tėve Juozai, stovėtoje beveik penkis dešimtmečius prie „Laiškų lietuviams“ vairo ir meldžiu Dievą globos ir iš-tvermės tolimesniai redagavimui. Taip pat sveikinu visus konkurso rašinių dalyvius ir premijų laimėtojus“.

Po pranešimų ir sveikinimų kun. Rimas Gudelis sukalbėjo palaiminimo maldą prieš val-gę, bet taip pat prašė Aukščiausiojo palaimos „Laiškai lietuviams“ — redaktoriui, skaitytojams ir konkurso dalyviams.

Po užkandžių prieita prie meninės dalies, kurią atliko Klaipėdos muzikos profesorius Algis Zaboras ir solistė Nijolė Penikaitė.

Užbaigimui buvo dovanų paskirstymas, kurį surengė Albina Ramanauskienė. Tuo buvo užbaigta dar viena „Laiškai lietuviams“ metinė šventė, už-pildžiusi didžiąją Jaunimo centro salę lankytojais.

Ant. Pauzuolis

SKELBIMAI

• „Lietuvių dailininkų kūryba, žengiant i 2000 metus“ paroda atidaryma š.m. gegužės 14 d. 7:30 val. vakaro Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Atidarymo metu prof. dr. B. B. R. Rackauskas kalbės tema: „Čiurlionio galerijos kolekcijos įsteigimas“. Parodą sudaro galerijos kolekcijoje sukaupiti dailės darbai. Parodos kuratorė Daiva Karužaitė ir rengimo komitetas maloniai kviečia dailininkus ir visuomenę atsilankyti. Paroda tęsis iki birželio 9 d. (sk.)

• Partizanų Globos fondui aukojo: \$100 Lietuvių bendruomenė, Waterbury apylinkė (nuo 1996 m. iki dabar jau yra paaugėjusi \$1,220). A. A. Onos Kindurienės atminimui aukojo „X“. L.P.G. fondo valdyba reikią nuosirdžią užu-jautą pulk. V. Kinduriui ir jo artimiesiems. L.P.G. fondo valdyba dėkoja visiems, kurie remia Lietuvos partizanus, grįžusius iš tremties lagerių. (sk.)

• Pereitame Beverly Shores Lietuvių klubo susirinkime, J. Kavaliūno iniciatyva buvo visų pasirašytas ir išsiųstas padėkos laiškas Indianos senatoriui Richard G. Lugar, dėkojant, kad jis nuvyko i Pabaltijo valstybes pasitarti dėl NATO išplėtimo. Taip pat už jo pastangas neleisti Maskvai diktuoti savo sąlygas šiame reikale. (sk.)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dėkuiame ir laisome
visu rūšių stogus
Tel. 630-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

• Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukojo: \$100 - Regina Petrauskienė; Waterbury apyl. Lietuvių Bendruomenės vardu, v-bos izd. Antanas V. Žemaitis. Po \$50 - Adolfas Brinkis; Gražina Kenter. \$30 - Albinas ir Gražina Reškevičiai. Po \$25 - Dr. Albinas ir dr. Ona Garunai; Martynas Kleinaitis; Stasys Lazdinis; Janina Radvenis; dr. Paulius Švarcas; Alfonsas ir Inga Tumai; Stanley Vanagūnas. Po \$20 - Vincas Kamaitis; Vincas Mamaitis. Po \$15 - Olga Dagys; Salome Nyerges. Po \$10 - Victoras Aras; Vytautas Jonaitis; Liudmila Stulpinas; Valerija Vaičiūrgis; Julija Vailokaitis. Dėkojame rėmėjams. „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011. (sk.)

Pingar suimant
persikraustymui Lietuva
per TRANSPAK
išmokyti. Dėkuiame, padėkoti
Užduoti 955 kodu. 955 102
Tel. 1 773 838 1050

773-585-9500